

מאירי

עלון ערוץ מאיר להורים ולילדים

כרשת וארא תשע"ט

הפֿרת טוֹבָה

שלום ילדים!

כאַשר ה' רָצָה לְהַבִּיאַ עַל
מִצְרַיִם אֶת הַמָּכָה הָרִאשׁוֹנָה
מֵעֶשֶׂר הַמִּכּוֹת שֶׁהָיָה מִכַּת
הַדָּם, הוּא צָוָה אֶת מֹשֶׁה לִּזְמֹר
לְאַהֲרֹן שִׁיעֲשֶׂה אֶת הַפִּעֻלָּה
שֶׁתְּבִיא אֶת הַמִּכָּה.

מִדּוּעַ ה' לֹא אָמַר לְמֹשֶׁה
שִׁיעֲשֶׂה זֹאת בְּעֶצְמוֹ?

חֲכָמֵינוּ מַסְבִּירִים שֶׁבְּגִלַּל
שֶׁהָיָאָר עָזַר לְהַגִּין עַל מֹשֶׁה,

בְּזִמָּן שֶׁהוּא הָיָה בְּתִיבָה,
לִכְּן לֹא הָיָה רָאוּי שֶׁמֹּשֶׁה
רַבְּנוּ יִגְרוּם בְּעֶצְמוֹ לַפְּגִיעָה
בְּיֵאוּר שִׁיְהִפֹּךְ לָדָם.

מִכָּאן אֲנַחְנוּ לּוֹמְדִים כִּפְּהָ
חֲשׂוּבָה הַפֿרת טוֹבָה, אִפְּלוּ
לְדַבֵּר דּוֹמֵם כְּמוֹ הָיָאָר! עַל
אַחַת כִּפְּהָ וְכִפְּהָ שְׁעֵלֵינוּ
לְהַזְהִיר בְּכַבּוּדֵם שֶׁל חֲבֵרֵינוּ
וְקִרְוֵינוּ וּלְהַפִּיר טוֹבָה לְכָל
מִי שֶׁעוֹזֵר לָנוּ.

2 שעת
סיפור

6 מילים
מבולבלות

ערוץ מאיר
לילדים

לרכישת מנוי לערוץ הילדים
התקשרו: 02-6461323
או באתר ערוץ מאיר לילדים

שעת סיפור

יחין ושחאל

למלך אוסטריה היה יועץ חכם ונבון, איש שעצותיו הטובות לו את המלך בכל תחום, לא היה כמעט צעד ממלכתי שנעשה ללא התייעצות מקדמת עמו, ומעבר להיותו יועץ הוא היה גם ידיד קרוב. המלך נהנה בחברתו וגלה כלפיו אותות חבה ואהבה בצורה מיחדת. במשך השנים העלה היועץ בדרגתו עד שזכה לתאר הגבוה ביותר בממלכה, ראש השרים ומשנה למלך.

בעיני בן המלך, יורש העצר, לא מצאה חן הידידות הרבה שאביו מגלה כלפי היועץ. סבור היה שעל המלך להיות מרחק מנתיניו ולהנהיג שורה גם כלפי יועציו ושריו הקרובים. ככל שזכרו את מקומם הראוי להם כך ייטב.

ואכן מיד במוותו של המלך הזקן ומנויו יורש העצר הרגישו כלם בשנוי שחל במעמדם. הוא זמן את השרים לאספה מכוננת, ובאמת הטיל עליהם את כבד משקלו. אחת הדבר, הפקדות, ההתייחסות בתגובות והבטת הפנים, כל אלו העידו כי פנים חדשות באו לכאן, ואפשר רק להתגעגע ליחסו החם והלבבי של המלך הקודם. גם היועץ המשינה למלך נוכח מהר מאוד לדעת שמצבו גרוע הרבה יותר. הקרבה המפלגת שאותה קבל מהמלך הזקן,

החלפה בתחושת השפלה נוראית ובפחד אימים שאותו הטיל המלך החדש סביבו. הפגישה הראשונה של היועץ עם המלך בשורה חיים קשים, הוא ידע שלא יוכל להחזיק מעמד לאורך זמן.

למחרת פשטה השמועה כי היועץ הפך לאלם. המלך הטיל עליו את חמתו, והוא אבד את יכולת הדבור שלו. טובי הרופאים שנסו לעשות את כל אשר לאל ידם הרימו את ידיהם. תרופות, צמחי מרפא, שקווי קסמים ולחשים, כל אלו לא הועילו, פיו של היועץ נותר חתום, ומלבד אי אלו הברות מגמגמות לא הוציא מלה אחת מפיו.

המלך הוציא מכרז צבאי וחיפש מעמדים חדשים שיאילו למלא את מקומו של היועץ החכם שאבד את קולו. רבים חששו להציע את מעמדותם, השמועה על אודות יחסו הקשה לסובבים אותו פשטה חיש מהר. רק בודדים שחשבו שיאילו להסתדר עם המלך הגישו את מעמדותם.

היועץ החדש שנבחר לא עמד בתפקידו יותר מאשר עשרים וארבע שעות. מיד בפגישתו הראשונה פנה אליו המלך בתקיפות, פלט צרור הנראות סתומות והורה לו לשוב למחרת עם תשובות ברורות אחת לאחת. היועץ עמד חסר אונים מול המלך, האקית שהשורה המלך סביבו מנעה ממנו מלהבין דבר וחצי דבר וגשש להבהיר אי אלו נקודות, שלחו המלך מעל פניו בועז ובקצר רוח.

למחרת הוצא היועץ החדש אל עמוד התליה. הנמוק היה באי הממלכה ואי ציאת לפקדות.

מצבו של היועץ השלישי לא היה טוב בהרבה. הוא התאמץ להקשיב לכל מלה, רשם הערות בפנקס. אף המלך דבר גבוהה גבוהה, בשפה מקצרת ובקודים סתומים כאלו היה היועץ חוקר צפנים. כשבקש היועץ בהברה, כשהתחנן שיזכר המלך בשפה פשוטה יותר,

מי שיעמד בשלשית אלו יזכה שתתקנים מלכותו - מלכות חסד, ותמשך לעד.

בשעה שעפל המלך את הדברים המשיך האיש: 'ועתה, הוד מעלתו, כמדמני שלא נהגת די בכבוד כלפי הקרובים אליך, הסלף עליהם אימה יתרה מתוך רצון להאדיר את כבודך, ולשמר על מרחק גדול בינך לביניהם. אך הבאת על עצמך רעה, הם עומדים מולך בפיחד ובאימה, ומרב חרדה הם לא מסגלים לתפקד כראוי. במצב של אימה הממך קופא, ההוראות אינן מובנות, וממילא גם לא מתבצעות. לא פלא שלא מצאת יועץ מתאים... בחכמה נהג היועץ הראשון שסגר את פיו. הוא ידע מה מחכה לו, וסופם של אלו שבאו אחריי הוכיח שצדק...'

המלך הבין את המסר, והוא גם הכנים. כבר למחרת הזמן היועץ הותיק לבקרו בארמונו, המלך קבל אותו הפעם בחבה יתרה והושיב אותו לצדו בחיץ. 'אני יודע', אמר המלך, 'שלא נהגתי כשורה, שהתרחקתי מרחק רב והסתלתי עליך את אימתי, בבקשה תן לי את ההזדמנות לפתח דף חדש'.

וכיון של היועץ נפתח לרוחה.

...

הירארכיה חזרה להשמר, על העומד במעמד המצוה לדעת את מקומו ולעשות את שדדך. אך המצוה גם הוא חיב לשמר על כבודו של המצוה. יכול הוא לדבר אליו בו זמנית בתקיפות אך ברכות, בדרושה אך בהתחשבות. שלוו שבתחומי החינוך ובצעם בכל תחום הוא פשוט שלוב מנצח. ולא רק שם.

הסיפור באדיבות "שלום לעם"

נשלח לכלא בתנאי צנוק למאסר עולם. גם הפעם היה הנמוק בדי הממלכה והעזת פנים מול המלך.

יועץ רביעי טרם נמצא. איש לא רצה לקבל על עצמו את המשימה הבלתי אפשרית.

וכך פגשו אותו נציגי הממלכה הספרדית שבאו לבקור נמוסין מטעם מלך ספרד, כולס יחסר שמחה. 'אין בכל הממלכה שלי אדם שיהיה ראוי ליועץ לי', קונו בפניהם, 'אולי אצלכם יש אדם מתאים, אם יואיל מלך ספרד לסייע לי...'

'כן, שמענו על כך גם בספרד, כלם מדברים על היועצים שלך', אמרו הנציגים.

'מה מדברים?' התענו המלך המאחר.

'אומרים שהאשמה היא בהוד מלכותו', אמר הבכיר שבהם ומרה להסתגל מול פניו של המלך: 'איני יודע אם צודקות השמועות, אך כך הן אומרות'.

'אין יכול להיות שהאשמה תלויה בי', צעס המלך, 'בשעה שאין בכל רחבי הממלכה אדם חכם דיו?'

'טעות בידך, הוד מעלתו. חכמי ארצי שאלו פעם למה נגרע חלקו של האדם מכל בעלי החיים: לבהמות יש מלך - השור. לחיות יש מלך - האריה. וגם לעופות יש מלך - הנשר. ורק לאדם לא העמיד הבורא מלך. מדוע?'

'שאלה יפה!' אשר המלך, ממתיין לתשובה.

'כי כל אדם ראוי להיות מלך, גם אם לא היו אבותיו מלכים מעולם, אלו רק יהיו לו הנשורים הבסיסיים'.

'ומה הם אותם הנשורים, לפי חכמי ספרד?' שאל המלך.

'שלשה הם: שלא ינהג אחר תענוגות העולם, שיהבה את שריו ואת נתיניו, ושיהיה בכבודם של כל הקרובים אליו.

סדר בחיים

השינוי אצלי קרה בזמן 'מלחמת המפרץ'."

"מלחמת ה-מה?", שאל בנצי.

"מלחמת המפרץ. זו מלחמה שהיתה לפני קרוב לשלושים שנה. טילים נורו מעיראק לישראל. היה חשש לטילים בעלי חומר כימי, ולכן היה צורך לחבוש מסכות מיוחדות, ולשהות במקומות מוגנים ואטומים.

באחד הלילות נשמעה אזעקה. כולנו, כל בני הבית התעוררו ומיהרו להתארגן ולרדת למקלט המשותף של הבית. גם אני התעוררתי וקמתי במהירות. אבל כשרציתי לנעול את נעלי הבית שלי, מצאתי רק אחת מהן.

משום מה התעקשתי שלא לרדת יחד, למרות האזעקות. התחלתי לחפש בשיא הלחץ את נעל-הבית השנייה. הפכתי את הבגדים ואת השמיכות, הפכתי את הכיסא, הזזתי את השולחן... החדר שלי שגם כך נראה כמו דיר כבשים, הפך עכשיו לזירת מלחמה, תרתי משמע...

אבא שלי, סבא יוסף, שראה שאני מתעכב, נכנס בבת אחת לחדר תפס אותי בכוח בידיו, וגרר אותי אל המקלט, כשלהרגלי רק נעל-בית אחת. בדיוק כשסגרנו את דלת המקלט נשמע פיצוץ אדיר שהעיד על נפילת טיל באיזור...

במקלט הרגשתי מבויש מול עיניהם של השכנים. היום אני יודע שבטוח שזה לא עניין אף אחד מהם, אבל אני הרגשתי ממש לא נעים. מאז למדתי שמאוד כדאי לי להתחיל לשמור על הסדר, וכך הרגלתי את עצמי."

בנצי הבין את המסר. "אבל רגע, אבא. לא סיפרתי לי איפה היתה נעל-הבית בסוף?". אבא צחק ואמר: "כן... הנעל נמצאה בתוך פח האשפה..."

"בנצי בבקשה סדר את החדר שלך. איך אתה יכול לחיות כך בתוך כל הג'ונגל!". אבא של בנצי באמת לא הבין איך אפשר לחיות בתוך חדר שהכול מפוזר בו. הבגדים זרוקים על המיטה, השולחן מלא ניירות מפוזרים, צבעים ועפרונות מתחת לכיסא ועוד הרבה בלאגן.

אבל בנצי דווקא הסתדר מעולה עם הבלאגן. "אבא, אני לא מבין מה הבעיה? מה מפריע שיש קצת בלאגן? אני יודע איפה כל דבר מונח ואין לי בעיה למצוא שום חפץ", טען בנצי.

"בנצי, זה לא עניין של מציאת החפצים. כאשר אדם מתרגל לחיות באי-סדר, זה משפיע לו על כל החיים. אחר כך החיים שלו אינם מסודרים והרבה תקלות יכולות לקרות", אמר אבא.

"מה כבר יכול לקרות?", הקשה בנצי.

"בנצי, אולי לא תאמין, אבל גם אני הייתי מפוזר וחסר-סדר כשהייתי בגילך. אבל אז קרה משהו שגרם לי החליט שאני צריך ללמוד כיצד לחיות בסדר, ולא בבלאגן."

בנצי היטה את אזנו, ואבא סיפר: "כמו שאמרתי, הייתי ילד מאוד מפוזר. הדבר בא לידי ביטוי בכך שהחפצים שלי תמיד היו מפוזרים ואף פעם כמעט לא היו מונחים במקום. אבל לא רק בכך. גם סדר היום שלי והעמידה בזמנים - לקו בחסר.

לא יכולתי להגיע בזמן לשיעורים, לא הצלחתי להתייצב בשעה הנכונה למשחק שנקבע עם החברים. אפילו לטיולים הייתי מאחר. הייתי מאוד מפוזר אבל לא חשבתי שיש בכך בעיה כלשהי.

שאלות בכדשה

1. מה היתה המכה השלישית?
2. מי אמר "אצבע אלוקים הוא"?
3. מה היא מכת הערוב?
4. באיזו מכה משה ואהרן זרקו אפר של כבשן (תנור) לשמיים?
5. כמה מכות מופיעות בפרשת השבוע?
6. באיזו מכה מתו הבהמות במחלה?
7. מה עשה "הירא את דבר ה'" לפני מכת ברד?

חידת חדגא:

המילה הארוכה בתורה מצויה בפרשתנו! מהי? (רמז: יש בה 10 אותיות)

חידת פולקע: בהמשך לחידת חדגא -
מהי המילה הארוכה בתנ"ך?

מכת צפרדע

מִצָּאוּ 7 הַבְּדִלִים
בֵּין הָאִיּוֹרִים!

סביב השולחן

נעמה

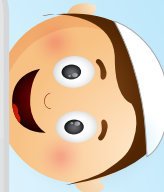

חיימק'ה

יונתן

טליה

כה

יונתן: למה ה' לא העניש את פרעה בבת אחת? ככה עם ישראל היה יוצא ממצרים מיד!

בני: אני מסכים עם השאלה של יונתן. למה היה צריך 10 מכות ועוד טבל של עם ישראל? הרי ה' יכול היה לעשות הכל מיד בהתחלה!

נעמה: נו, מה אתם חושבים על השאלה הזו?

טליה: אני חושבת שפכה פרעה ראה את הכח של ה'. אם ה' היה מכריח אותו בהתחלה, אולי הוא היה משחרר את בני ישראל, אבל הוא לא היה רואה כמה ה' חזק, כמו שהוא ראה בעשור המכות.

בני: ומה זה משנה? מה אכפת לנו מה פרעה חושב?

נעמה: בני, טליה צודקת. התורה אומרת ש' נתן את עשר המכות לפרעה ולמצרים, כדי שהם יספרו על כף ויודיעו את שם ה' בעולם.

בני: אני חושב שזה בא דוקא כדי ללמד את בני ישראל בעצמם על ה' עם ישראל הרי היה מאות שנים במצרים והאמונה לא הייתה כל כך חזקה אצלם. הם לא הכירו כל כך את ה' ואת כחו. על ידי מכות מצרים הם ידעו מעקשיו על גדלת ה'!

נעמה: גם זה נכון. שני הדברים נכונים. מכות מצרים עזרו לפרסם את שם ה' בעולם, וגם להודיע את כחו לעם ישראל. עקשיו עם ישראל שיצא ממצרים יכיר יותר את ה' ויאמין בו באמונה יותר שלמה.

נעמה, בני, יונתן וחיימק'ה הם חמישה אחים חמודים במשפחת לוי. מדי שבת אחרי הצהריים נעמה הגדולה מושיבה את כולם סביב השולחן, והם מדברים על נושא מעניין בפרשת השבוע. הצטרפו אליהם!